

Verslag Gesprekstafels Dialoogdag 'Inclusie in de 20'

Gesprek 5 Ervaringsdeskundigen Tess en Marie van HandiKNAP en Karin van Groep INTRO over drempels benoemen en wegwerken

HandiKNAP valt onder de werking van [Blink](#) – dat dan weer onder Groep Intro Brussel valt. Blink voorziet een koppeling tussen vraag en aanbod in Brussel, brengt folders uit, heeft een familiegroep. HandiKNAP is een groep ervaringsdeskundigen. Ze zetten zich in om kinderen, jongeren en begeleiders van Brusselse vrijetijdsorganisaties te sensibiliseren over hun handicap. In de eerste plaats met het inleefspel dat ze zelf ontwikkelen. Aan de hand van doe-opdrachten ervaar je als deelnemer wat het is om met hun handicap te leven. Je gaat daarna met de ervaringsdeskundigen in gesprek en sprokkelt zo tips om jouw werking inclusiever te maken. De HandiKNAP kerngroep biedt ondersteuning op maat en zet het thema inclusie graag in de kijker.

Hun interactieve vorming kan gratis voor Brusselse verenigingen aangevraagd worden.

[Meer info? Neem contact op met BLINK](#)

Tijdens deze tafel op de dialoogdag leiden Marie en Tess als ervaringsdeskundigen aan de hand van fiches het gesprek. Ze halen zelf een aantal drempels en oplossingen aan. Van daaruit gaan ze de groep

betrekken. Karin van HandiKnap modereert het gesprek. Zij duidt de gebruikte werkvorm en vult aandachtspunten aan.

Karin verdeelt de fiches van het spel. Op elke fiche wordt vrij uitgebreid een persoon beschreven, waaronder ook een of enkele beperkingen die hij/zij heeft. Per 2 deelnemers lezen we een fiche en proberen we ons een beeld te vormen van de drempels die deze persoon zou ervaren in het dagelijks leven, in het beleven van vrije tijd.

Vervolgens wisselen we onze beelden met elkaar uit: Tess en Marie luisteren en vullen aan met drempels die we misschien niet benoemden en zij dragen ook mogelijke antwoorden/oplossingen aan.

Dit verslag vat geenszins de volledige inhoud van wat we bespraken. Hieronder vind je wel een aantal voorbeelden die illustreren waar het over ging.

Fiche Sharii:

Fysieke beperking onderste ledematen

- Hoogteverschil met mensen die rechtop staan.
 - Wat kan je doen: door je knieën zakken, op een stoel gaan zitten om een gesprek te voeren
- Electriciteit is vaak te breed voor de 'toegankelijke' plaatsen
- Liften in stations doen het niet
- De hoogte van de knoppen in de liften is vaak te hoog.

- Marie vult aan: ik vraag hulp bij de treinen, maar dat loopt vaak niet. Lang op voorhand plannen en regelen. Spontaan een uitstapje doen is dan niet mogelijk.
 - Hulp vragen aan een medereiziger.
 - Situatie aan tafel: tafels verhogen voor een rolstoelgebruiker: 4 blokken eronder en het is gefikst. Het moet niet altijd veel geld kosten.

Fiche Aiko - Auditieve beperking:

- Te weinig visuele ondersteuning. Niet voldoende tolken op tv bv. In het buitenland lukt dit blijkbaar beter.
 - Pictogrammen gebruiken: (ook voor mensen met een mentale beperking of anderstaligen) sclera.be
 - Brochure met praktische tips – Karin heeft die bij (zie [website Groep Intro](#))
- Je kan aanvragen om nieuwe officiële pictogrammen bij te laten maken. Voor COVID19 is dit gebeurd.

Fiche Vinz:

Heeft fysieke beperking aan de bovenste helft van de ledematen.

- Sociale drempel: je wordt aangestaard.
 - Even kijken mag, maar niet de hele tijd.
 - Tess vertelt: als ik te veel eet, krijg ik commentaar, anderen niet.
- Is zichtbaarheid van een handicap belangrijk...?
- Tess wordt soms als kind behandeld, of voelt zich als kind behandeld.
- Marie: mensen zien mij sukkelen, op de bus. Maar toch bieden ze geen hulp aan.

Fiche Aiko:

Auditieve beperking

Aiko is doof

- Veel schakeringen van beperking auditief
- Moeilijk om contacten te leggen
- Uitspraak van deze ochtend: "als je het niet kan horen, zeg het maar." Dat is niet voldoende.
- Ook dia's op het scherm: te kleine tekst.
- er zou hier een microfoon moeten zijn, Er zou hier een tolk met gebarentaal moeten zijn. Ook de QR-code bij de presentatie: hier ga je ervan uit dat iedereen hiermee werkt ...
- Niet voldoende banners/wegwijzers om hier te geraken: dat is niet echt toegankelijkheid, toch. Zeker voor initiatieven als deze dag.

Fiche Emma:

- Visuele beperking
- Heel betrokken op haar omgeving
- Als mensen tegen haar praten, is het niet altijd duidelijk dat het tegen haar gericht is.
- Als mensen weggaan zonder iets tegen haar te zeggen, is dat heel vervelend: is die persoon waarmee ik sprak er nog, of niet? Je kan het niet zien.
 - Noppenlijn op de grond: handig om de weg naar de toiletten te wijzen bv.
- naar een plaats gaan waar je nog nooit geweest bent: is heel uitdagend.
- Je kan ook niet als anderen de non-verbale communicatie 'lezen' van je gesprekspartners
- Hulp vragen is niet makkelijk: want je ziet niet wie er is.

- Anderen kunnen wel heel duidelijk aan jou vertellen wie er in de ruimte is.
- Marie: als er werkzaamheden op straat: heel vervelend. Evenwichtstoornissen, schrik om te vallen. Op straat gaan vind ik heel gevaarlijk.
- Het wordt niet beter met de steps bv.
 - Op een visuele manier (via polsbandjes bv) kan je aan suppoosten van musea duidelijk maken dat ze te maken hebben met iemand met een visuele beperking en kunnen ze zelf hulp aanbieden.

Fiche:

ASS Autismespectrumstoornissen

- de fiets nemen door de stad met veel geluidsprikkels,
- Of een verschrikkelijke akoestiek zoals hier.
- Of niet voldoende kunnen articuleren om dat je zo zenuwachtig bent.
- Op een ander niveau: mensen met autisme nemen dingen vaak letterlijk. Grapjes of humor is niet altijd duidelijk of begrijpbaar voor hen. Hoe kan je daar mee omgaan
 - Tess: Dat is juist. Maar ik vraag het dan gewoon: "Was dit een grap, of niet?"
- Voorspelbaarheid: is voor iedereen met Autisme ook anders. Ik wil weten wat het avondeten is, en niet "het kan ook iets anders zijn"...
- Tess: ik wil het juiste postnummer kennen als ik ergens naartoe wil, om mijn reis te kunnen plannen. Is het Ledeberg, Sint-Amandsberg, ...
- Soms wordt autisme geassocieerd met 'achterlijkheid', terwijl het soms zelfs andersom is: hoogbegaafdheid. (Asperger: Greta Turnberg)
- Voorbeeld: een meisje met Autisme (case) heeft de neiging om anderen continu te verbeteren, dat zorgt ervoor dat ze vriendinnen verliest.
- Vanaf een bepaalde leeftijd kan je daarover praten. Maar voor kinderen is dat vaak heel moeilijk, gaat dat nog niet.
- Communicatie: een cadeau krijgen, en heel spontaan eerlijk je gedacht geven "O, maar die strips dat interesseert mij niet meer".
- Omgekeerd: iemand met autisme die dit heel goed beseft, en die dan extreem wenselijk gedrag gaat stellen. Voor je iets zegt, alles 10 keer rondraaien.
- Tess: ik ervaar dat. Mensen appreciëren niet altijd de directheid en de eerlijkheid.
Tess heeft geleerd om minder monotoon te praten. Bij het voorlezen van een (kinder-)verhaal is er wél intonatie. Hoe komt dat? "Omdat ik al goed weet hoe het verhaal verder zal lopen."

Vraag van een deelnemer:

- Is het de bedoeling of beter om bv iemand met autisme als dusdanig voor te stellen aan de groep, met de vraag om hier als groep 'rekening mee te houden'?
 - Karin: of je kan alle afspraken heel stapsgewijze aan alle kinderen brengen, voor de anderen heeft dat ook waarde.
 - Taalgebruik is belangrijk.
- Opmerking over de fiches: er staan uitdagingen in en telkens sterktes
 - Tess ziet bv veel meer dingen, dan ik zie.

Vraag:

- Inclusief onderwijs: Ik maak me ongerust om de psychologische en sociale gevolgen voor zo'n kindje dat het jaren 'in een hoekje' staat (in het onderwijs, geen vriendjes ...)
- Waar moeten wij voor ijveren? Ik weet het niet.
- Buitengewoon onderwijs of ander onderwijs: "het zal buitengewoon onderwijs moeten zijn, en ik voelde me gefaald."
- Maar ik heb mijn kinderen zien openbloeien. TOT ze 18 waren. Dan is er GEEN overgang naar de volwassen wereld. Daar is een breuk.
- Je bent afhankelijk van de rol en leerkracht.
- Diploma behaald in gewoon onderwijs. (dankzij Corona)

Algemeen:

Uit dit gesprek blijkt dat we ons van veel drempels niet bewust zijn maar dat veel drempels ook door eenvoudige dingen kan worden opgelost. Zaken die voor meerdere mensen nut hebben, kleine aanpassingen die het verschil maken.

Daarnaast blijkt ook dat de bespreking die vertrekt vanuit de fiches (die opdelen en benoemen) nuancering en verschil eigen aan elk individu, benadrukt.